

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță de urgență

privind instituirea unor mecanisme pentru protejarea intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

În conformitate cu competențele și atribuțiile ministerelor și instituțiilor publice ale administrației publice centrale în domeniul securității economice, protecției infrastructurilor critice și consolidării rezilienței economiei naționale, prezentul proiect de act normativ este promovat în vederea instituirii unui cadru juridic coerent pentru identificarea, evaluarea și protejarea intereselor naționale ale statului în sectoarele economice esențiale.

Demersul normativ urmărește stabilirea unui mecanism instituțional și juridic care să permită statului român să identifice și să dezvolte, protejeze capacitățile economice și industriale cu relevanță sistemică pentru economia națională, precum și să intervină în situațiile în care funcționarea acestora este afectată sau există riscul afectării intereselor economice fundamentale ale României.

La elaborarea proiectului de act normativ au fost avute în vedere dispozițiile legislației naționale privind infrastructurile critice, securitatea economică, protecția investițiilor strategice și funcționarea sectoarelor economice esențiale, precum și cadrul european privind reziliența infrastructurilor critice, securitatea lanțurilor de aprovizionare și consolidarea autonomiei strategice a Uniunii Europene.

În contextul evoluțiilor economice și geopolitice recente și al necesității consolidării rezilienței economice a statelor membre, dreptul Uniunii Europene în materia concurenței și a ajutorului de stat nu exclude intervenția statului în economie atunci când aceasta este realizată în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic prudent.

Potrivit art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, o intervenție publică constituie ajutor de stat doar în măsura în care conferă un avantaj economic selectiv unui operator economic. Evaluarea existenței unui astfel de avantaj presupune analiza comportamentului statului în raport cu comportamentul pe care l-ar adopta un operator privat într-o situație comparabilă.

În acest sens, jurisprudența constantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene și practica decizională a Comisiei Europene au consacrat principiul operatorului economic într-o economie de

piață (Market Economy Operator Principle – MEOP), potrivit căruia intervențiile statului nu constituie ajutor de stat atunci când statul acționează în condiții comparabile cu cele ale unui investitor sau creditor privat prudent, care urmărește protejarea valorii economice a activelor și realizarea unui randament economic adecvat.

Aplicarea acestui principiu permite statelor membre să participe, în condiții de piață, la operațiuni economice precum recapitalizarea unor întreprinderi, participarea temporară la capitalul acestora, conversia unor creanțe în participații, achiziția sau administrarea unor active industriale strategice ori participarea la procese de restructurare economică, atunci când astfel de măsuri sunt fundamentate pe evaluări economico-financiare independente și reflectă comportamentul unui investitor privat într-o economie de piață.

Jurisprudența Curții Constituționale confirmă, la rândul său, rolul statului în stabilirea cadrului normativ necesar funcționării economiei naționale și în adoptarea unor politici publice destinate protejării intereselor economice generale. În interpretarea dispozițiilor art. 135 din Constituție, Curtea a arătat că statul are atribuții în organizarea și funcționarea economiei naționale și poate adopta măsuri legislative și politici economice în vederea realizării interesului public.

Prin Decizia nr. 589/2020, Curtea Constituțională a analizat reglementări referitoare la protejarea intereselor naționale în activitatea economică, subliniind că adoptarea unor măsuri legislative care vizează administrarea participațiilor statului sau protejarea unor sectoare economice strategice ține de competența legiuitorului în cadrul atribuțiilor statului privind organizarea și funcționarea economiei naționale.

În ultimii ani, mai multe state membre ale Uniunii Europene au utilizat mecanisme de intervenție economică în situațiile în care operatori economici cu rol strategic pentru economie s-au confruntat cu dificultăți economico-financiare, inclusiv prin recapitalizarea unor societăți sau participarea temporară la capitalul acestora, cu respectarea cadrului juridic european în materia concurenței și ajutorului de stat.

Prezentul act normativ urmărește instituirea unui cadru juridic care să permită statului român să utilizeze instrumente economice comparabile cu cele utilizate de operatorii privați, în vederea menținerii valorii economice a unor capacități industriale strategice și a valorificării acestora în condiții de piață.

În acest context, reglementarea propusă urmărește instituirea unor mecanisme clare de evaluare, monitorizare și intervenție ale statului, menite să contribuie la protejarea infrastructurilor și capacităților strategice, la menținerea continuității serviciilor esențiale și la consolidarea rezilienței economice a României.

2.2 Descrierea situației actuale

În prezent, cadrul normativ național nu reglementează în mod unitar criteriile și procedurile privind identificarea și desemnarea operatorilor economici de interes strategic și mecanismele de intervenție ale statului în situațiile în care funcționarea unor infrastructuri sau capacități economice esențiale este afectată sau există riscul afectării acestora.

Legislația existentă cuprinde reglementări sectoriale referitoare la infrastructuri critice, investiții strategice sau protecția securității naționale, însă aceste reglementări sunt fragmentate și nu instituie un mecanism integrat care să permită evaluarea relevanței sistemice a unor operatori economici și stabilirea unui regim juridic unitar aplicabil acestora. În contextul evoluțiilor geopolitice recente, aceste vulnerabilități normative devin tot mai evidente.

Economia națională se bazează într-o măsură semnificativă pe funcționarea continuă și eficientă a unor capacități industriale strategice, care contribuie la asigurarea producției de bunuri esențiale, la dezvoltarea sectoarelor economice cu valoare adăugată ridicată și la consolidarea competitivității economiei românești pe piața europeană și internațională.

Aceste capacități industriale reprezintă elemente structurale ale economiei naționale, contribuind nu doar la generarea de valoare economică și locuri de muncă, ci și la menținerea unor lanțuri industriale complexe care implică numeroși furnizori, subcontractori și activități conexe. În acest context, menținerea și dezvoltarea capacităților industriale strategice constituie un factor determinant pentru funcționarea stabilă a economiei și pentru creșterea rezilienței economice a statului.

Activitățile industriale au, totodată, un rol esențial în asigurarea securității economice a statului, prin contribuția lor la funcționarea lanțurilor de aprovizionare interne, la reducerea dependențelor externe în sectoare economice sensibile și la menținerea capacităților de producție necesare pentru domenii critice ale economiei. În numeroase regiuni ale României, activitatea industrială reprezintă principalul motor de dezvoltare economică și socială, generând locuri de muncă directe și indirecte și contribuind la stabilitatea economică a comunităților locale.

În același timp, infrastructura industrială existentă – care include instalații tehnologice, echipamente industriale, know-how tehnologic și resurse umane specializate – reprezintă un capital economic acumulat în timp, dificil de reconstruit în cazul pierderii sau dezafectării sale. Protejarea acestor capacități industriale implică nu doar menținerea activelor fizice, ci și conservarea competențelor profesionale, a cunoștințelor tehnologice și a ecosistemelor industriale dezvoltate în jurul acestor activități.

În ultimii ani, o serie de operatori economici care desfășoară activități în sectoare industriale strategice au fost afectați de evoluții economice complexe, inclusiv creșterea costurilor de producție, volatilitatea piețelor internaționale, transformările tehnologice accelerate și reconfigurarea lanțurilor globale de aprovizionare. În anumite situații, aceste evoluții au condus la deteriorarea situației economico-financiare a unor operatori economici, generând riscul întreruperii sau diminuării activității unor capacități industriale cu importanță strategică.

Pierderea unor astfel de capacități industriale poate genera efecte economice negative semnificative, inclusiv reducerea producției industriale, diminuarea competitivității economiei naționale, creșterea dependenței de importuri pentru produse esențiale și afectarea unor lanțuri industriale și de aprovizionare cu impact asupra altor sectoare economice.

De asemenea, încetarea sau reducerea activității unor operatori economici cu rol major în structura economică regională poate produce efecte sociale semnificative, în special prin pierderea unui număr important de locuri de muncă și prin afectarea echilibrului socio-economic al comunităților locale. În multe situații, aceste capacități industriale reprezintă piloni ai dezvoltării economice regionale, iar dispariția lor ar putea genera efecte economice și sociale pe termen lung.

Pe lângă dimensiunea națională, numeroși operatori economici din sectoarele industriale strategice din România sunt integrați în lanțurile valorice industriale europene, contribuind la furnizarea de produse și materiale esențiale pentru industrii critice la nivelul Uniunii Europene. În acest context, menținerea capacităților industriale existente sprijină consolidarea rezilienței economice atât României, cât și a Uniunii Europene, contribuind, totodată, la diminuarea dependențelor strategice în domenii industriale sensibile.

Astfel, mediul de securitate regional și internațional este marcat de escaladarea conflictelor armate din proximitatea granițelor României, de intensificarea și extinderea conflictului armat din

Orientul Mijlociu, precum și de manifestarea tot mai frecventă a atacurilor hibride îndreptate împotriva unor sectoare esențiale ale economiei naționale.

În acest context, infrastructurile economice și industriale strategice – inclusiv cele din domeniul energiei, comunicațiilor, transporturilor, sănătății, mediului și industriei – pot deveni ținte ale unor acțiuni destabilizatoare sau pot fi afectate indirect de evoluțiile geopolitice și economice globale.

Aceste situații pot conduce la perturbări semnificative în funcționarea infrastructurilor critice, în continuitatea serviciilor esențiale și în stabilitatea lanțurilor de aprovizionare, cu efecte directe asupra economiei naționale și asupra securității statului, perturbări care la rândul lor, pot produce efecte sistemice asupra funcționării autorităților publice, asupra stabilității economiei naționale și asupra continuității activităților economice esențiale.

În acest context, dezvoltarea și menținerea unei baze industriale solide la nivel național devine o componentă esențială a rezilienței economice, element important pentru funcționarea lanțurilor valorice și pentru asigurarea securității economice naționale.

Pentru România, consolidarea capacităților industriale strategice, dar și menținerea funcționării unor operatori economici cu rol esențial în anumite sectoare economice contribuie nu doar la dezvoltarea economiei naționale, ci și la întărirea rolului României în lanțurile industriale europene, în concordanță cu obiectivele de politică industrială promovate la nivelul Uniunii Europene.

În situația geopolitică și de securitate actuală este necesară consolidarea mecanismelor instituționale de planificare, monitorizare și intervenție ale statului, astfel încât economia națională să fie pregătită pentru gestionarea unor situații de criză și pentru limitarea efectelor acestora asupra stabilității economice, asupra securității energetice și asupra funcționării infrastructurilor critice.

În cazul unor capacități industriale complexe, întreruperea activității poate conduce într-un interval relativ scurt la degradarea instalațiilor tehnologice, la pierderea integrității unor echipamente industriale și la imposibilitatea reluării activității productive fără investiții semnificative. În astfel de situații, pierderea valorii economice a unor active industriale poate deveni ireversibilă, iar reconstrucția unor capacități productive similare poate necesita perioade îndelungate și resurse financiare considerabile.

În aceste condiții, absența unui cadru juridic care să permită intervenția rapidă și coordonată a statului în situațiile în care operatori economici care dețin capacități industriale strategice se confruntă cu dificultăți economico-financiare poate conduce la pierderea unor active industriale cu valoare economică semnificativă și la afectarea securității economice a statului.

Prin urmare, se impune instituirea unui mecanism juridic care să permită utilizarea unor instrumente de intervenție economică menite să asigure menținerea și valorificarea capacităților industriale strategice, în condiții compatibile cu regulile economiei de piață și cu legislația Uniunii Europene.

Jurisprudența Curții Constituționale confirmă rolul statului în stabilirea cadrului normativ necesar funcționării economiei naționale și în adoptarea unor politici publice destinate protejării intereselor economice generale. În interpretarea dispozițiilor art. 135 din Constituție, Curtea a arătat că statul are atribuții în organizarea și funcționarea economiei naționale și poate adopta măsuri legislative și politici economice în vederea realizării interesului public.

În timp ce dreptul Uniunii Europene recunoaște posibilitatea intervenției statului în economie, inclusiv prin participarea la capitalul unor operatori economici, în măsura în care acesta acționează în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic privat prudent, potrivit principiului

operatorului economic într-o economie de piață (Market Economy Operator Principle – MEOP), astfel cum rezultă din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, jurisprudența Curții Constituționale confirmă, la rândul său, în interpretarea art. 135 din Constituție și, în special, prin Decizia nr. 589/2020, rolul statului în stabilirea cadrului normativ necesar organizării și funcționării economiei naționale, inclusiv prin adoptarea unor măsuri legislative privind administrarea participațiilor statului sau protejarea unor sectoare economice strategice, în vederea realizării interesului național.

În contextul transformărilor economice și geopolitice recente, numeroase state membre ale Uniunii Europene au dezvoltat instrumente de politică industrială care permit intervenția statului în situații în care operatori economici cu rol strategic se confruntă cu dificultăți economico-financiare ce pot afecta funcționarea unor sectoare economice esențiale.

Astfel de mecanisme au fost utilizate în mod frecvent în ultimii ani, inclusiv prin recapitalizarea sau stabilizarea unor companii strategice. Spre exemplu, Comisia Europeană a aprobat recapitalizarea companiei aeriene Deutsche Lufthansa AG de către statul german prin Decizia SA.57153 (2020), măsură constând într-un pachet de sprijin ce include participarea statului la capitalul societății și instrumente hibride de finanțare.

În decizia menționată, Comisia Europeană a reținut că măsura notificată de Germania ia forma unei recapitalizări în valoare totală de 6 miliarde euro prin intermediul unor instrumente de capital propriu și hibride, destinate restabilirii poziției financiare a companiei în contextul impactului economic generat de pandemia COVID-19.

Comisia a arătat, totodată, că măsura face parte dintr-un pachet mai amplu de sprijin destinat asigurării faptului că societățile din cadrul grupului își mențin capitalurile proprii și că perturbările cauzate de criza economică nu subminează viabilitatea acestora.

În analiza realizată, autoritățile germane au arătat că, în absența intervenției statului, există riscul producerii unor efecte economice grave, inclusiv asupra ocupării forței de muncă, asupra conectivității economiei și asupra funcționării unor lanțuri economice relevante, concluzionând că lipsa intervenției ar putea constitui un risc semnificativ pentru economia germană în ansamblu.

Intervenții de acest tip au fost utilizate în ultimii ani de mai multe state membre ale Uniunii Europene în sectoare precum energia, industria prelucrătoare sau infrastructurile critice, inclusiv prin recapitalizarea sau stabilizarea unor companii strategice precum EDF în Franța sau Uniper în Germania.

Aceste exemple ilustrează faptul că intervențiile statelor membre în capitalul unor operatori economici cu rol strategic pot constitui instrumente legitime de politică economică, utilizate pentru stabilizarea temporară a unor sectoare economice esențiale și pentru prevenirea pierderii unor capacități economice relevante.

Această abordare este confirmată constant în jurisprudența europeană și reprezintă unul dintre criteriile esențiale utilizate pentru a distinge între măsurile de sprijin economic compatibile cu economia de piață și intervențiile care pot fi calificate drept ajutor de stat.

Totodată, Comisia Europeană a clarificat aplicarea acestui principiu prin Comunicarea privind noțiunea de ajutor de stat menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, potrivit căreia intervenția statului nu constituie ajutor de stat atunci când autoritatea publică acționează în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic privat și urmărește realizarea unei investiții în condiții de piață.

Potrivit acestui document, principiul operatorului economic într-o economie de piață se aplică, între altele, în cazul participării statului la capitalul unor societăți comerciale, recapitalizării unor

operatori economici, achiziționării de active sau participații, conversiei unor creanțe în capital social sau altor forme de investiții realizate de autorități publice.

Prin urmare, mecanismele instituite prin prezentul act normativ sunt concepute astfel încât intervenția statului să fie realizată în condiții economice comparabile cu cele ale unui operator economic privat, având ca obiectiv menținerea valorii economice a unor active industriale, stabilizarea temporară a unor operatori economici și valorificarea acestora în condiții de piață, cu respectarea regulilor Uniunii Europene în materia concurenței și a ajutorului de stat.

Intervenții de acest tip au fost utilizate în ultimii ani de mai multe state membre ale Uniunii Europene în sectoare precum energia, industria prelucrătoare sau infrastructurile critice, inclusiv prin recapitalizarea sau stabilizarea unor companii strategice precum EDF în Franța sau Uniper în Germania.

Aceste exemple ilustrează utilizarea unor instrumente de intervenție economică compatibile cu regulile Uniunii Europene privind concurența și ajutorul de stat, în situații în care menținerea funcționării unor operatori economici este esențială pentru securitatea economică și pentru stabilitatea unor sectoare strategice.

În practica instituțională a Uniunii Europene, intervențiile statelor membre destinate stabilizării unor operatori economici cu rol esențial în funcționarea unor sectoare economice strategice sunt analizate în raport cu necesitatea menținerii continuității unor activități economice de importanță sistemică și a protejării unor capacități economice a căror pierdere ar putea genera perturbări semnificative la nivelul economiei.

În acest sens, în deciziile adoptate de Comisia Europeană privind aprobarea unor măsuri de recapitalizare sau stabilizare a unor companii cu rol strategic în economie, s-a reținut că intervenția statului poate fi justificată atunci când aceasta urmărește prevenirea pierderii unor capacități economice esențiale, menținerea funcționării unor lanțuri valorice relevante și evitarea unor perturbări grave ale economiei.

În astfel de situații, intervenția publică este analizată nu doar din perspectiva compatibilității cu regulile privind ajutorul de stat, ci și în raport cu rolul economic sistemic al operatorului vizat, impactul potențial asupra pieței interne și necesitatea menținerii unor capacități productive relevante pentru funcționarea economiei și pentru stabilitatea unor sectoare strategice.

Prin urmare, mecanismele instituite prin prezentul act normativ sunt concepute în concordanță cu aceste principii, urmărind crearea unui cadru juridic care să permită intervenția statului în situațiile în care menținerea valorii economice a unor active industriale, stabilizarea temporară a unor operatori economici și valorificarea unor capacități industriale strategice sunt necesare pentru protejarea interesului economic general și pentru asigurarea continuității unor activități economice esențiale.

În lipsa unui astfel de cadru normativ:

1. nu există criterii unitare pentru identificarea operatorilor economici cu relevanță sistemică pentru economia națională;
2. nu sunt reglementate mecanismele de intervenție ale statului în situațiile în care funcționarea unor capacități economice strategice este afectată sau există riscul afectării acestora.

Aceste lacune legislative pot genera vulnerabilități din perspectiva securității economice a statului, în special în contextul creșterii interdependențelor economice, al transformărilor tehnologice accelerate și al competiției globale pentru resurse, infrastructuri și capacități industriale strategice.

În aceste condiții, intervenția legislativă prin adoptarea unei ordonanțe de urgență devine necesară pentru instituirea unui cadru juridic coerent și eficient care să permită protejarea intereselor economice fundamentale ale României și consolidarea rezilienței economiei naționale.

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul act normativ instituie un cadru juridic care permite statului român să utilizeze instrumente economice specifice pentru menținerea și valorificarea capacităților industriale strategice în situațiile în care operatori economici care dețin astfel de active se confruntă cu dificultăți economico-financiare ce pot conduce la întreruperea activității sau la pierderea unor capacități productive relevante pentru economia națională.

În prezent, cadrul legislativ național nu conține instrumente juridice care să permită intervenția rapidă și coordonată a statului în astfel de situații, în special în cazul operatorilor economici care dețin infrastructuri industriale complexe, instalații tehnologice integrate sau active productive a căror valoare economică depinde de menținerea continuității activității.

Prin instituirea mecanismelor prevăzute de prezentul act normativ se creează posibilitatea utilizării unor instrumente economice adaptate pentru stabilizarea temporară a unor operatori economici sau pentru menținerea valorii economice a unor active industriale strategice, în situațiile în care întreruperea activității ar putea conduce la degradarea sau pierderea ireversibilă a unor capacități productive.

În acest sens, cadrul juridic instituit permite utilizarea unor instrumente economice precum participarea la capitalul unor operatori economici, realizarea unor operațiuni de recapitalizare, conversia unor creanțe în participații, achiziționarea sau administrarea unor active industriale ori alte mecanisme economice destinate stabilizării sau restructurării unor operatori economici care dețin capacități industriale relevante pentru economia națională.

Aceste mecanisme sunt concepute astfel încât intervenția statului să se realizeze în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic privat, în conformitate cu principiul operatorului economic într-o economie de piață consacrat în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene și în practica decizională a Comisiei Europene în materia ajutorului de stat.

Mecanismele instituite permit, totodată, utilizarea unor instrumente de intervenție temporară în situațiile în care operatori economici care dețin infrastructuri industriale complexe se confruntă cu dificultăți economico-financiare care pot conduce la întreruperea activității și la degradarea unor instalații tehnologice sau a unor active industriale a căror valoare economică depinde de menținerea funcționării acestora.

În astfel de situații, intervenția statului urmărește prevenirea pierderii unor capacități productive relevante, menținerea valorii economice a unor active industriale și crearea condițiilor necesare pentru restructurarea sau valorificarea acestora în condiții economice sustenabile.

Prin instituirea acestor mecanisme se urmărește, totodată, consolidarea rezilienței economiei naționale, menținerea funcționării unor lanțuri industriale și de aprovizionare relevante și protejarea unor capacități productive care contribuie la funcționarea unor sectoare economice strategice.

De asemenea, mecanismele instituite permit statului să acționeze într-un mod comparabil cu practicile utilizate de alte state membre ale Uniunii Europene în situațiile în care operatori economici cu rol strategic pentru economie se confruntă cu dificultăți economico-financiare, inclusiv prin utilizarea unor instrumente de recapitalizare sau de participare temporară la capitalul acestora.

Prin crearea acestui cadru juridic se urmărește prevenirea pierderii unor active industriale cu valoare economică semnificativă, menținerea unor capacități productive relevante pentru economia națională și valorificarea acestora în condiții economice sustenabile, cu respectarea regulilor Uniunii Europene în materia concurenței și a ajutorului de stat.

Prezentul de act normativ instituie un cadru juridic general privind identificarea, desemnarea și protejarea operatorilor economici de interes strategic care desfășoară activități în sectoare economice esențiale pentru funcționarea statului.

În acest sens, proiectul de act normativ urmărește:

1. definirea noțiunii de societate de interes strategic și stabilirea domeniilor economice în care pot fi desemnați astfel de operatori;
2. instituirea unui mecanism interinstituțional de evaluare și desemnare a operatorilor economici de interes strategic;
3. stabilirea criteriilor generale și sectoriale pentru evaluarea relevanței sistemice a activităților economice, infrastructurilor și capacităților strategice;
4. reglementarea mecanismelor de monitorizare și protecție a infrastructurilor și capacităților economice strategice;
5. instituirea dreptului de preempțiune de cumpărare al statului asupra unor active sau participații aparținând operatorilor economici de interes strategic;
6. reglementarea posibilității intervenției statului în situațiile în care funcționarea unor infrastructuri sau capacități strategice este afectată sau există riscul afectării acestora;
7. instituirea unor mecanisme juridice pentru menținerea continuității activităților economice esențiale și pentru protejarea infrastructurilor critice.

Prin aceste măsuri se creează premisele consolidării securității economice a statului, protejării infrastructurilor strategice și menținerii continuității serviciilor esențiale, în concordanță cu principiile economiei de piață, cu garanțiile constituționale privind dreptul de proprietate și cu obligațiile care decurg din dreptul Uniunii Europene.

Reglementarea propusă contribuie la întărirea capacității statului român de a preveni sau gestiona situațiile care afectează sau pot afecta stabilitatea economiei naționale și funcționarea infrastructurilor critice, în contextul unor riscuri geopolitice, economice sau tehnologice în continuă evoluție.

2.4 Compatibilitatea cu cadrul legislativ existent

Mecanismele instituite prin prezentul act normativ sunt concepute astfel încât să se integreze în cadrul legislativ existent în materia administrării participațiilor statului, a procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și a mecanismelor de stingere a unor obligații fiscale și bugetare.

În ceea ce privește administrarea și valorificarea participațiilor statului la operatori economici, prevederile prezentului act normativ sunt compatibile cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, precum și cu prevederile Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării. Mecanismele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență permit statului să dobândească participații sau active funcționale în situații în care acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor economice naționale, urmând ca valorificarea ulterioară a acestor participații sau active să se realizeze în conformitate cu cadrul normativ aplicabil privind administrarea și transferul participațiilor statului.

Totodată, mecanismele instituite prin prezentul act normativ sunt concepute în corelație cu prevederile Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Transferul unor active funcționale către stat sau valorificarea acestora în cadrul procedurilor de restructurare economică se realizează cu respectarea regulilor și procedurilor prevăzute de legislația în materia insolvenței, inclusiv în cadrul concordatului preventiv, al acordurilor de restructurare sau al planurilor de reorganizare.

Prin aceste mecanisme se urmărește utilizarea unor instrumente economice care permit menținerea valorii economice a unor active industriale funcționale în situațiile în care operatorii economici se confruntă cu dificultăți economico-financiare, evitându-se situațiile în care aceste

active sunt dezafectate sau valorificate în condiții economice dezavantajoase pentru economia națională.

De asemenea, mecanismele privind stingerea totală sau parțială a unor obligații fiscale sau bugetare prin transferul unor active funcționale sunt corelate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2019 privind reglementarea unor măsuri pentru stingerea unor obligații fiscale și bugetare. În acest sens, prevederile prezentului act normativ permit utilizarea unor instrumente juridice care să valorifice creanțele fiscale și bugetare ale statului prin dobândirea unor active funcționale a căror exploatare poate contribui la menținerea unor capacități industriale relevante pentru economia națională.

Prin aceste corelări se asigură integrarea mecanismelor instituite prin prezentul act normativ în cadrul legislativ existent, evitându-se suprapunerea sau conflictele normative și asigurându-se aplicarea coerentă a dispozițiilor legale în materia administrării participațiilor statului, a procedurilor de restructurare economică și a valorificării creanțelor bugetare.

În acest mod, prezentul act normativ creează un cadru juridic complementar legislației existente, care permite utilizarea unor instrumente economice adaptate pentru menținerea și valorificarea capacităților industriale strategice, cu respectarea regulilor economiei de piață și a legislației Uniunii Europene în materia concurenței și a ajutorului de stat.

2.5 Compatibilitatea mecanismului instituit cu dreptul Uniunii Europene în materia ajutorului de stat

Mecanismele de intervenție economică instituite prin prezentul act normativ sunt concepute astfel încât să respecte cadrul juridic al Uniunii Europene în materia concurenței și a ajutorului de stat, în special dispozițiile art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, potrivit cărora sunt incompatibile cu piața internă, în măsura în care afectează schimburile comerciale dintre statele membre, ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri.

În jurisprudența sa Curtea de Justiție a Uniunii Europene a consacrat în mod constant principiul potrivit căruia intervențiile statului în economie nu constituie ajutor de stat atunci când statul acționează în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic privat într-o economie de piață. Acest principiu, cunoscut în practica juridică europeană drept principiul operatorului economic într-o economie de piață (Market Economy Operator Principle – MEOP), reprezintă unul dintre criteriile esențiale utilizate pentru a distinge între intervențiile economice realizate de stat în condiții de piață și măsurile care pot fi calificate drept ajutor de stat.

Aplicarea acestui principiu a fost dezvoltată în mod constant în jurisprudența instanței europene, inclusiv în cauza France v Commission (C 124/10 P), în care Curtea a statuat că intervenția statului sub forma unor investiții, recapitalizări sau participări la capital trebuie analizată prin raportare la comportamentul pe care l-ar fi avut un investitor privat prudent aflat într-o situație comparabilă. În măsura în care intervenția statului este justificată prin considerente economice și urmărește realizarea unei investiții în condiții de piață, aceasta nu constituie ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) TFUE.

De asemenea, în cauza France v Commission (C 482/99), Curtea de Justiție a Uniunii Europene a subliniat că analiza caracterului de ajutor de stat al unei intervenții publice trebuie realizată prin raportare la comportamentul pe care l-ar fi avut un investitor privat prudent aflat într-o situație economică comparabilă și care urmărește obținerea unui randament economic adecvat capitalului investit.

Aplicarea acestor principii a fost clarificată și la nivelul Comisia Europeană prin Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat în sensul art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), care stabilește criteriile pe baza cărora trebuie analizate intervențiile economice ale statului în raport cu regulile privind ajutorul de stat.

Potrivit acestei comunicări, intervenția statului nu constituie ajutor de stat atunci când autoritatea publică acționează în condiții comparabile cu cele ale unui operator economic privat într-

o economie de piață și urmărește realizarea unei investiții sau a unei operațiuni economice în condiții de piață. În aceste situații, utilizarea resurselor publice nu conferă un avantaj selectiv beneficiarului și nu intră în sfera de aplicare a art. 107 alin. (1) TFUE.

Comunicarea menționată arată că principiul operatorului economic într-o economie de piață se aplică unei game largi de operațiuni economice realizate de autorități publice, inclusiv participarea statului la capitalul unor societăți comerciale, recapitalizarea unor operatori economici, achiziționarea de active sau participații, conversia unor creanțe în capital social sau alte forme de investiții realizate de stat în entități economice.

În acest context, mecanismele instituite prin prezentul act normativ sunt concepute astfel încât intervenția statului să fie realizată în condiții economice comparabile cu cele ale unui operator economic privat prudent, având ca obiectiv menținerea valorii economice a unor active industriale, stabilizarea temporară a unor operatori economici care dețin capacități productive relevante și valorificarea acestora în condiții de piață.

Operațiunile realizate în temeiul prezentului act normativ sunt fundamentate pe evaluări economico-financiare independente și sunt supuse unor mecanisme de administrare și valorificare care urmăresc obținerea unui randament economic adecvat investițiilor realizate de stat. În acest mod se asigură că intervențiile economice ale statului sunt realizate în condiții comparabile cu cele în care ar acționa un investitor privat prudent aflat într-o economie de piață.

Prin modul de configurare a mecanismelor prevăzute de prezentul act normativ se urmărește, astfel, protejarea valorii economice a unor active industriale strategice și menținerea continuității unor activități economice esențiale, în condiții compatibile cu regulile Uniunii Europene privind concurența și ajutorul de stat.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic **)

Implementarea mecanismelor instituite prin prezentul act normativ are ca obiectiv principal menținerea și valorificarea unor capacități industriale strategice care contribuie în mod semnificativ la funcționarea economiei naționale și la stabilitatea unor sectoare economice relevante. Prin crearea cadrului juridic necesar intervenției statului în situațiile în care operatori economici din domenii strategice se confruntă cu dificultăți economico-financiare, se urmărește prevenirea pierderii unor active industriale a căror valoare economică și tehnologică este dificil de reconstituit în lipsa unor intervenții rapide și coordonate.

Unul dintre principalele efecte socioeconomice ale măsurilor instituite prin prezentul act normativ îl reprezintă menținerea unor capacități productive care contribuie la dezvoltarea unor sectoare economice cu valoare adăugată ridicată. În numeroase cazuri, infrastructurile industriale complexe și instalațiile tehnologice integrate sunt rezultatul unor investiții realizate pe perioade îndelungate și constituie elemente esențiale ale ecosistemelor industriale locale sau regionale. Pierderea unor astfel de capacități ar putea genera efecte economice negative pe termen lung, inclusiv prin diminuarea producției industriale, reducerea competitivității economiei naționale și creșterea dependenței de importuri pentru produse sau materiale esențiale.

Totodată, menținerea funcționării unor capacități industriale relevante are un impact direct asupra pieței muncii, în special în regiunile în care activitatea industrială reprezintă principalul motor de dezvoltare economică. În aceste zone, operatorii economici din domenii industriale strategice generează nu doar locuri de muncă directe, ci și un număr semnificativ de locuri de muncă indirecte, prin intermediul lanțurilor de furnizori, al activităților conexe și al serviciilor asociate. Prevenirea întreruperii activității unor astfel de operatori economici contribuie, astfel, la menținerea stabilității socioeconomice la nivel local și regional.

De asemenea, menținerea unor capacități industriale strategice contribuie la consolidarea lanțurilor de aprovizionare interne și la dezvoltarea unor ecosisteme industriale integrate, care

implică operatori economici din diverse sectoare ale economiei. În contextul transformărilor economice și geopolitice recente, consolidarea rezilienței economice și reducerea dependențelor externe în domenii industriale sensibile reprezintă obiective strategice atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii Europene.

Prin menținerea funcționării unor operatori economici integrați în lanțurile valorice industriale europene, măsurile instituite prin prezentul act normativ contribuie și la consolidarea poziției economiei românești în cadrul pieței interne europene. Numeroase capacități industriale din România sunt parte a unor lanțuri de producție și aprovizionare care implică operatori economici din alte state membre ale Uniunii Europene, iar menținerea funcționării acestora contribuie la stabilitatea acestor lanțuri industriale.

În acest mod, se urmărește menținerea valorii economice a unor active industriale și valorificarea acestora în condiții de piață, fără a genera distorsiuni semnificative asupra mediului concurențial.

Prin efectele sale asupra menținerii capacităților productive, stabilității pieței muncii și consolidării lanțurilor industriale, prezentul act normativ contribuie la creșterea rezilienței economiei naționale și la protejarea intereselor economice generale ale statului.

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Beneficii:

Beneficiile imediate sunt asigurarea continuității alimentării cu energie și reducerea costurilor sociale ale întreruperilor de alimentare, susținerea respectării standardelor ANRE privind serviciile publice, precum și contribuția directă la protejarea infrastructurii critice, și securității naționale. Pe termen mediu și lung, actul normativ poate genera:

- reducerea riscurilor sistemice și a costurilor asociate întreruperilor majore de alimentare cu energie, gaze, combustibili și alte surse de energie;
- creșterea încrederii investitorilor prin claritate legislativă;
- reducerea litigiilor și a blocajelor administrative;
- consolidarea securității energetice și a rezilienței infrastructurilor critice;
- stabilitate economică;
- relansare industrială pentru asigurarea autonomiei economice la nivel național și european.

Costuri:

Promovarea prezentului act normativ nu generează cheltuieli bugetare directe la momentul intrării în vigoare, întrucât are caracter reglementator și instituțional. Eventualele costuri pot apărea exclusiv în situații excepționale, în cazul exercitării dreptului de preempțiune sau al preluării temporare ori definitive a unor capacități energetice, urmând a fi suportate în condițiile și limitele prevăzute de legislația în vigoare. Însă potențialele costuri asociate intervenției statului sunt considerabil mai reduse decât costurile economice și sociale ale unei disfuncționalități majore a infrastructurii energetice.

3.2 Impactul social

Adoptarea prezentului proiect de act normativ are un impact social pozitiv semnificativ, prin consolidarea cadrului juridic necesar protejării infrastructurii critice și asigurării continuității furnizării energiei electrice, gaze și combustibil către populație și instituțiile esențiale ale statului.

Prin instituirea unor criterii clare și transparente pentru desemnarea societăților de interes strategic, se creează premisele unei gestionări unitare și predictibile a capacităților energetice cu rol

esențial în funcționarea societății. Acest fapt contribuie la creșterea gradului de siguranță socială, la reducerea riscului de întreruperi majore în alimentarea cu energie, gaze, combustibili și alte surse de energie și la diminuarea efectelor sociale negative generate de eventuale crize energetice.

Impactul social se reflectă în mod direct asupra:

- asigurării continuității alimentării populației cu energie electrică, gaze naturale și combustibil inclusiv în situații excepționale;

- menținerii funcționării serviciilor medicale, de urgență, de comunicații și a altor servicii publice esențiale;

- protejării locurilor de muncă din domeniile de interes strategic, prin reglementarea mecanismelor de preluare temporară sau definitivă a capacităților strategice și asigurarea plății drepturilor salariale ale personalului;

- creșterii stabilității sociale în contextul unor situații excepționale care pot afecta securitatea națională sau stabilitatea sistemului energetic.

Reglementarea expresă a posibilității intervenției statului, inclusiv prin exercitarea dreptului de preempțiune contribuie la menținerea coeziunii sociale și la evitarea unor efecte destabilizatoare asupra comunităților dependente de funcționarea infrastructurii energetice.

Pe termen mediu și lung, actul normativ susține consolidarea încrederii cetățenilor în capacitatea statului de a gestiona situații de criză și de a proteja serviciile esențiale, contribuind astfel la întărirea rezilienței sociale și la protejarea interesului public general.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ este elaborat cu respectarea dispozițiilor Constituției României, ale Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și ale Convenției europene a drepturilor omului, având ca obiectiv protejarea interesului public, a securității naționale și a continuității serviciilor esențiale, fără a aduce atingere nejustificată drepturilor și libertăților fundamentale.

În ceea ce privește dreptul de proprietate privată, reglementarea dreptului de preempțiune al statului asupra obiectivelor strategice realizate de operatorii economici desemnați ca având caracter strategic se realizează cu respectarea deplină a dispozițiilor art. 44 din Constituția României, republicată, precum și a principiilor economiei de piață.

Exercitarea acestui drept este limitată la situații determinate de existența unui interes public major, fiind condiționată de principiile proporționalității, transparenței, nediscriminării, recunoașterii reciproce fără a aduce atingere nejustificată dreptului de proprietate.

Prin consolidarea rezilienței economiei naționale și a infrastructurilor de interes strategic, precum asigurarea continuității furnizării energiei electrice, gaze naturale, combustibil, și alte surse de energie, proiectul contribuie indirect la protejarea altor drepturi fundamentale, precum dreptul la viață și integritate fizică, dreptul la sănătate, dreptul la un nivel de trai decent și accesul la servicii publice esențiale.

Măsurile prevăzute sunt proporționale cu scopul urmărit, necesare într-o societate democratică și limitate la situații expres și strict reglementate, fiind instituite garanții procedurale și mecanisme de control pentru a preveni eventualele abuzuri. În aceste condiții, actul normativ nu restrânge drepturile și libertățile fundamentale, ci creează un cadru juridic adecvat pentru protejarea acestora în contextul unor riscuri sistemice și situații excepționale.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ are un impact semnificativ asupra mediului de afaceri din domeniile de interes strategic ale economiei naționale, prin instituirea unui cadru normativ clar, transparent și predictibil privind desemnarea societăților de interes strategic și regimul juridic aplicabil acestora, aplicabil societăților care desfășoară activități cu relevanță sistemică pentru economia națională, în domenii strategice ale economiei naționale:

- a) industria extractivă, inclusiv producția de materii prime critice și alte resurse minerale neenergetice;
- b) industria prelucrătoare, în special sectoarele producției de oțel, aluminiu, ciment și produse chimice;
- c) industria de apărare, astfel cum este definită și reglementată de Legea nr. 232/2016;
- d) tehnologia informațiilor și comunicațiilor, inclusiv securitatea cibernetică, dezvoltarea tehnologiilor înalte și a inteligenței artificiale;
- e) industria maritimă și portuară, inclusiv construcția și repararea de nave și infrastructura portuară;
- f) industria aeronautică, respectiv producția, testarea și întreținerea aeronavelor;
- g) infrastructura energetică, inclusiv transportul energiei electrice, al gazelor naturale, țițeiului și combustibililor, precum și infrastructura de stocare a energiei;
- h) producția, distribuția și furnizarea de energie electrică și energie termică;
- i) sectorul farmaceutic și biotehnologic, inclusiv activitățile de cercetare, dezvoltare și producție de medicamente și dispozitive medicale;
- j) infrastructura de transport de interes național;
- k) industria alimentară, inclusiv producția, prelucrarea și distribuția alimentelor;
- l) infrastructura de furnizare a apei.

În primul rând, stabilirea unor criterii obiective și a unei proceduri unitare de evaluare și desemnare a societăților de interes strategic contribuie la creșterea gradului de transparență și la eliminarea practicilor neunitare sau a incertitudinilor juridice. Acest fapt asigură un mediu concurențial echilibrat, bazat pe reguli clare și nediscriminatorii, aplicabile indiferent de forma de proprietate – publică, privată sau mixtă.

În al doilea rând, clarificarea regimului dreptului de preempțiune al statului și a condițiilor în care acesta poate fi exercitat oferă investitorilor un nivel sporit de predictibilitate juridică.

În acest sens, instituirea unui mecanism privind asigurarea drepturilor salariale ale personalului în situația preluării temporare sau definitive a unor capacități strategice contribuie la menținerea stabilității operaționale a companiilor și la reducerea riscurilor sociale asociate, protejând astfel atât angajații, cât și continuitatea activității economice din zona geografică respectivă.

Claritatea legislativă și consolidarea securității juridice pot contribui la atragerea capitalului privat și la dezvoltarea unor proiecte energetice de interes național, în condiții de responsabilitate și echilibru între interesul public și cel economic.

În ansamblu, impactul asupra mediului de afaceri este unul pozitiv, întrucât măsurile propuse sporesc predictibilitatea, reduc riscurile sistemice și contribuie la stabilitatea și reziliența sectorului energetic, element esențial pentru funcționarea economiei naționale.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.						
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile.						
Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.						
3.9 Alte informații						
Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (din tranzacționarea garanțiilor de origine menționate la art. 19 din proiectul de act normativ)	-	-				
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. cheltuieli de personal						
bunuri și servicii						

b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii		-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)	-	-	-	-	-	-
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-	-	-	--	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Proiectul de act normativ nu face referiri la acest subiect.						
4.8 Alte informații Finanțarea necesară îndeplinirii noilor prevederi se va realiza din bugetele proprii ale instituțiilor cu încadrare în bugetele aprobate anual, potrivit legii cu această destinație, de către fiecare dintre instituțiile cu atribuții în domeniu, în raport cu posibilitățile, resursele disponibile și în mod corelat cu termenele de realizare a acțiunilor propuse.						

Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația Uniunii Europene (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept ale Uniunii Europene)	Proiectul de act normativ nu transpune direct un act legislativ al Uniunii Europene, însă este elaborat în concordanță cu cadrul european și național privind reziliența infrastructurilor critice, respectiv Directiva (UE) 2022/2557 și Legea nr. 294/2024 i.
5.3.1 Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ este în conformitate cu hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) relevante în domeniul infrastructurii energetice critice și protecției mediului, asigurând astfel respectarea jurisprudenței europene și evitarea posibilelor conflicte legale.
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Proiectul de act normativ se aliniază cu angajamentele internaționale asumate de România, inclusiv cele din cadrul Pactului Verde European și acordurilor internaționale privind schimbările climatice și dezvoltarea durabilă.
5.6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Nu este cazul.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6.5 Informații privind avizarea de către:	

a) Consiliul Legislativ - proiectul prezentului act normativ se supune avizării,   b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu e cazul,   c) Consiliul Economic și Social – proiectul de act normativ se supune avizării acestei instituții,   d) Consiliul Concurenței – se solicită avizul acestei instituții,   e) Curtea de Conturi -Nu e cazul
6.6 Alte informații   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ.   În procesul de elaborare a proiectului de act normativ vor fi îndeplinite procedurile de transparență instituite prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare.   Proiectul de act normativ va fi publicat pe pagina oficială a Ministerului Energiei, precum și pe pagina oficială a Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului în cadrul secțiunii Transparență Decizională.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.   Nu e cazul.
7.3 Alte informații   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2 Alte informații   Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Având în vedere cele prezentate, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, republicată, a fost elaborat proiectul de *Ordonanță de urgență privind instituirea unor mecanisme pentru protejarea intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale* pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

MINISTRUL ENERGIEI

Bogdan-Gruia IVAN

**MINISTRUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI**

Ambrozie Irineu DARĂU

Avizăm favorabil,

VICEPRIM – MINISTRU

Marian NEACȘU

**VICEPRIM – MINISTRU,
MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE
Radu-Dinel MIRUȚĂ**

SECRETARUL GENERAL AL GUVERNULUI

Ștefan-Radu OPREA

MINISTRUL TRANSPORTURILOR

**ȘI INFRASTRUCTURII
Ciprian Constantin ȘERBAN**

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Oana Silvia ȚOIU

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru Florin ROGOBETE

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ
PENTRU ADMINISTRARE ȘI
REGLEMENTARE ÎN COMUNICAȚII**

Valeriu Ștefan ZGONEA

MINISTRUL FINANȚELOR

Alexandru NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU

Ordonanță de urgență

privind instituirea unor mecanisme pentru protejarea intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale

Având în vedere contextul geopolitic, energetic și economic actual, caracterizat prin intensificarea riscurilor la adresa securității economice și industriale a României și prin necesitatea consolidării rezilienței economiei naționale în raport cu evoluțiile economice regionale și globale,

Având în vedere importanța menținerii și dezvoltării capacităților industriale strategice pentru asigurarea funcționării economiei naționale, pentru consolidarea competitivității industriale a României și pentru creșterea valorii adăugate generate în sectoarele productive ale economiei,

Având în vedere rolul determinant al activităților industriale în asigurarea securității economice a statului, în susținerea lanțurilor de aprovizionare interne și în menținerea stabilității economice în regiuni în care activitatea industrială reprezintă principalul motor de dezvoltare economică,

Luând în considerare necesitatea protejării infrastructurii industriale existente, a know-how-ului tehnologic și a resurselor umane specializate, care constituie factori esențiali pentru menținerea capacităților productive și pentru dezvoltarea industrială pe termen lung,

Având în vedere necesitatea protejării securității economice a statului, a funcționării continue a infrastructurilor critice și a serviciilor esențiale, precum și a consolidării autonomiei strategice și a securității lanțurilor de aprovizionare în sectoare economice de importanță strategică,

Raportat la deteriorarea situației economico-financiare a unor operatori economici care desfășoară activități în sectoare industriale strategice și la riscul real de întrerupere sau diminuare a activității acestora, cu consecințe directe asupra capacităților industriale naționale,

Ținând seama de impactul asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei naționale pe care le-ar putea genera pierderile de capacități industriale și tehnologice, inclusiv reducerea producției

industriale, diminuarea competitivității economiei naționale și creșterea dependenței de importuri pentru produse esențiale,

Având în vedere impactul semnificativ asupra pieței muncii, în special în regiunile în care activitatea industrială are o pondere majoră în structura economică locală, precum și riscul pierderii unui număr semnificativ de locuri de muncă și al afectării echilibrului socio-economic al comunităților locale,

Luând în considerare rolul acestor operatori economici în lanțurile valorice industriale europene, precum și contribuția lor la asigurarea furnizării unor produse și materiale esențiale pentru sectoare industriale critice la nivelul Uniunii Europene,

Ținând seama de necesitatea consolidării rezilienței industriale și economice a Uniunii Europene, în contextul actualelor transformări economice și geopolitice și al necesității reducerii dependențelor strategice în domenii industriale esențiale,

Având în vedere că menținerea și modernizarea capacităților industriale existente contribuie la reducerea deficitului balanței comerciale, la creșterea producției interne și la consolidarea bazei economice necesare pentru dezvoltarea sustenabilă a economiei naționale,

Luând în considerare necesitatea promovării unui model economic bazat pe dezvoltarea capacităților industriale interne, inovare tehnologică și integrarea în lanțurile industriale europene, ca premisă pentru consolidarea autonomiei strategice a economiei românești,

Raportat la faptul că pierderea unor capacități industriale strategice ar putea afecta capacitatea statului de a asigura continuitatea unor activități economice esențiale, precum și de a răspunde în mod adecvat unor situații de criză economică sau geopolitică, consolidării pieței interne și securității aprovizionării,

Ținând seama de necesitatea instituirii unor mecanisme de intervenție și sprijin care să permită menținerea în funcțiune a capacităților industriale strategice și valorificarea eficientă a activelor industriale existente în scopul protejării unui interes public,

Luând în considerare faptul că intervenția statului în astfel de situații urmărește protejarea interesului economic strategic, menținerea stabilității economice și sociale și prevenirea pierderii unor active industriale cu importanță strategică și că măsurile instituite prin prezenta ordonanță au, în relația cu societățile ce fac obiectul prezentei reglementări, un caracter excepțional și temporar, fiind justificate de necesitatea protejării unui interes economic strategic al statului și de contextul economic și geopolitic care impune intervenția urgentă a statului pentru prevenirea unor riscuri sistemice asupra economiei naționale

Având în vedere că deteriorarea ireversibilă sau dispariția unor capacități industriale strategice ar putea genera efecte economice negative pe termen lung, inclusiv diminuarea competitivității economiei naționale și afectarea securității economice a statului,

Luând în considerare necesitatea adoptării unor măsuri rapide pentru prevenirea degradării ireversibile a unor active industriale strategice, pentru menținerea continuității activităților economice în domenii esențiale și pentru protejarea intereselor economice ale statului,

Întrucât aceste elemente vizează interesul public general și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1

(1) Prezenta ordonanță de urgență stabilește cadrul de măsuri necesare pentru declararea unor societăți sau a unor active ca fiind de interes strategic pentru protejarea intereselor naționale și/sau pentru gestionarea evenimentelor care au sau pot avea un impact asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei naționale.

(2) Prezenta ordonanță de urgență

- a) nu aduce atingere exercițiului drepturilor fundamentale prevăzute în Constituția României, și se aplică cu respectarea art. 101 – 102, art. 107 și art. 346 din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene, după caz.
- b) nu aduce atingere dreptului de proprietate privată și libertății economice, garantate de Constituția României și nu determină ingerințe în autonomia societăților, de natură a restrânge, împiedica sau denatura concurența.
- c) se aplică cu respectarea normelor privind securitatea și siguranța națională.

(3) Principii și garanții privind aplicarea măsurilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență:

- a) Măsurile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se aplică exclusiv în vederea protejării interesului economic strategic al statului, a stabilității economice și asigurării continuității funcționării domeniilor strategice identificate potrivit art. 4;
- b) Aplicarea măsurilor prevăzute de prezenta ordonanță se realizează cu respectarea principiilor proporționalității, transparenței, nediscriminării și recunoașterii reciproce;
- c) Măsurile instituite prin prezenta ordonanță de urgență au caracter excepțional pe perioada cât societatea este de interes strategic în sensul prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 2

În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) minister de resort înseamnă organul de specialitate al administrației publice centrale în al cărui domeniu de specialitate se încadrează obiectul principal de activitate al societății;
- b) active de interes strategic înseamnă totalitatea resurselor economice care constau în active fixe definite conform legii, circulante, de trezorerie, know-how, inclusiv a drepturilor și obligațiilor născute în legătură cu acestea, apreciate pe baze rezonabile ca fiind exploatabile în procese economice prezente și viitoare, respectiv bunuri, ansambluri de bunuri sau investiții nefinalizate și sistate, care pot fi separate și organizate să funcționeze independent, distinct de restul activității persoanei juridice, inclusiv terenul destinat acestora, nesubstituibile, nediversificabile ori indispensabile pentru menținerea funcțiilor vitale ale societății ori a activităților economice, necesare apărării intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale stabilite prin prezenta ordonanță de urgență;
- c) impactul semnifică afectarea asigurării activității unui domeniu strategic strâns legat de securitatea economică, energetică, alimentară sau socială a statului ori infrastructuri critice, capacități industriale de apărare, a unei regiuni, a pieței muncii, a unor comunități locale, funcționarea lanțurilor de aprovizionare, resursele minerale critice, după caz;
- d) participării semnifică atât acțiuni și părți sociale, ca valori mobiliare emise de societăți care desfășoară activități economice în domenii strategice și îndeplinește criteriile prevăzute la Capitolul III;
- e) societate de interes strategic – operator economic, indiferent de forma de proprietate, care desfășoară activități economice în domenii strategice ale economiei naționale, stabilită prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort a cărui activitate este esențială pentru securitatea economică, energetică, alimentară sau socială a statului ori pentru infrastructuri critice, capacități industriale de apărare, a unei regiuni, a pieței muncii, a unor comunități locale, funcționarea lanțurilor de aprovizionare, resursele minerale critice, după caz;
- f) înstrăinare - orice formă de transfer a participațiilor/activelor, respectiv, dar fără a se limita la vânzare, cesionare, aportare la capitalul sau patrimoniul altei entități și alte forme de înstrăinare prevăzute de lege.

CAPITOLUL II Competențe și atribuțiile

Art. 3

(1) Ministerul de resort în baza unei analize efectuate potrivit prevederilor art. 4 și art. 5 decurgând dintr-un eveniment sau situație cu impact sau iminență de impact semnificativ asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei naționale, determină necesitatea și/sau oportunitatea desemnării unei societăți sau activ ca fiind de interes strategic.

- (2) În situații justificate rolul de minister de resort poate fi îndeplinit de două sau mai multe ministere, după caz.
- (3) În scopul determinării impactului și necesității și/sau oportunității, ministerul de resort lansează consultări specifice cu părțile interesate, respectiv autorități și instituții publice, asociații/ federații patronale și sindicale și alte entități publice sau private, în scopul obținerii de date și informații relevante.
- (4) Ministerul de resort poate contracta asistență tehnică și/ sau experți autorizați pentru realizarea de evaluări/ audituri specifice/ testul operatorului privat, după caz, potrivit legii.
- (5) Ulterior determinării impactului, necesității și/sau oportunității, ministerul de resort înaintează Guvernului o notă de informare cu propunerea de desemnare a societății de interes strategic.
- (6) Pe baza notei de informare prezentate Guvernului prevăzute la alin (5), ministerul de resort inițiază un proiect de hotărâre de Guvern pentru declararea societății sau a activului de interes strategic, ce cuprinde: situația care justifică aplicarea mecanismului de protejare a intereselor naționale în domeniul strategic, alocarea de fonduri de la bugetul de stat și instituirea rolului de administrator special, după caz, în condițiile legii.
- (7) Desemnarea societăților sau activului de interes strategic din domeniile indicate în cuprinsul ordonanței de urgență se realizează pe baza evaluării îndeplinirii criteriilor generale și a criteriilor specifice, prevăzute la Capitolul III.
- (8) Proiectul de hotărâre de Guvern, menționat la alin (6), se avizează în prealabil aprobării, după caz, de către Consiliul Suprem de Apărare al Țării (CSAT).
- (9) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu aduc atingere rolului și atribuțiilor conferite CSAT, prevăzute de Constituția României, republicată și de Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare al Țării, cu modificările și completările ulterioare.
- (10) Prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, se autorizează Guvernul României să aloce sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru finanțarea acțiunilor prevăzute la alin. (6).

CAPITOLUL III: Stabilirea domeniilor strategice ale economiei naționale și a criteriilor de desemnare a unor operatori ca fiind de interes strategic

Art. 4 - Domeniile strategice ale economiei naționale sunt:

- a) Industria extractivă – producția de materii prime critice și alte resurse minerale neenergetice esențiale exploatare de societățile de interes strategic definite potrivit art. 3 lit. b) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

- b) Industria prelucrătoare – sectoarele care vizează producția de oțel, aluminiu, ciment, produse chimice;
- c) Industria de apărare, astfel cum este definită și reglementată de Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;
- d) Tehnologia informațiilor și comunicații - pentru asigurarea securității cibernetice, neafectarea sectoarelor privind tehnologiile înalte, inteligență artificială, cercetarea și dezvoltarea de soluții inovative pentru situații critice, utilizarea optimă a fibrei optice, realizarea de componente esențiale pentru economia națională;
- e) Industria maritimă și portuară, reprezentând construcția și repararea de nave; infrastructură portuară esențială pentru suveranitatea industrială, securitatea lanțurilor de aprovizionare;
- f) Industria aeronautică (producție, testare și întreținere aeronave);
- g) Transportul energiei electrice, al gazelor naturale, țițeiului și combustibililor - cu privire la siguranța Sistemului electroenergetic național (SEN), Sistemului național de transport al gazelor naturale (SNT), precum și infrastructurii de stocare a energiei electrice și depozitare a gazelor naturale, țițeiului și derivatelor acestuia (combustibili);
- h) Energie, cu excepția celor clasificate la lit. g):
  - (i) Producția, distribuția, furnizarea și înmagazinarea de gaze naturale,
  - (ii) Producția, distribuția, stocarea și furnizarea energiei electrice și termice, precum și alte surse alternative/neconvenționale de energie,
  - (iii) Producția, distribuția, furnizarea și stocarea de țiței și derivatele acestuia (combustibili);
- i) Sectorul farmaceutic care include activități de cercetare, dezvoltare, producție, distribuție și furnizare de medicamente, dispozitive medicale și substanțe active, dezvoltarea biotehnologiilor;
- j) Infrastructura de transport de interes național;
- k) Industria alimentară (producția, prelucrarea și distribuția alimentelor);
- l) Infrastructura de furnizare a apei;

Art. 5

(1) Stabilirea societății de interes sau a activului de interes strategic se realizează având în vedere următoarele criterii generale, necesar a fi îndeplinite cumulativ:

- a) societatea sau activul aflat în patrimoniul acesteia desfășoară/asigură desfășurarea de activități economice în unul din domeniile strategice ale economiei naționale definite potrivit art. 4.

b) importanța și/sau perturbarea activității într-un domeniu strategic afectează sau poate afecta, securitatea economică, energetică, alimentară sau socială a statului ori infrastructuri critice, capacități industriale de apărare, materii minerale critice, a unei regiuni, a unor comunități locale, a pieței muncii, funcționarea lanțurilor de aprovizionare, după caz și riscă să genereze un dezechilibru semnificativ la nivelul economiei naționale.

(2) Pentru îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1), pot fi avute în vedere următoarele:

a) În domeniul industriei extractive:

1. aduce o contribuție semnificativă la aprovizionarea cu materii prime critice declarate de către Comisia Europeană prin prevederile Regulamentului (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 (Critical Raw Materials Act – CRMA), sau este societate de interes strategic definită potrivit art. 3 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare, care exploatează resurse minerale neenergetice; trimiterea la materii prime critice privește întregul lanț valoric al materiilor prime respective, inclusiv în forma lor neprelucrată și în toate etapele de prelucrare;

2. impact semnificativ în cazul întreruperii aprovizionării;

3. menținerea activității societății contribuie la securitatea aprovizionării durabile cu resursa strategică;

4. deține licență de concesiune a activității de exploatare a resurselor prevăzute la lit. a) și drept de folosință asupra perimetrului minier;

5. deține, după caz, depozite de deșeuri rezultate din extracția materiilor prime critice, respectiv iazuri de decantare sau halde.

(b) Industria prelucrătoare:

1. societatea care operează infrastructuri sau capacități industriale cu importanță sistemică pentru economie ori care, prin poziția ei în lanțurile industriale, pot susține dezvoltarea sau scalarea tehnologiilor critice;

2. societatea/activul se află în risc de influență sau control extern care periclitează siguranța lanțurilor de aprovizionare sau securitatea națională;

3. poziția în care se află societatea poate afecta securitatea economică a statului;

4. societatea/activul are rol major în securitatea energetică sau industrială;

5. impact semnificativ în cazul întreruperii aprovizionării;

6. menținerea funcționării societății/activului contribuie la securitatea aprovizionării durabile cu resursa strategică;

7. deține, după caz, depozite rezultate din prelucrarea materiilor prime critice în procesul de producție.

c) În domeniul industriei de apărare, trebuie îndeplinite următoarele criterii:

1. societatea este autorizată să desfășoare activități necesare realizării de produse militare, sensibile și strategice, precum și/sau cu serviciile aferente acestora reglementate prin Legea nr. 232/2016 privind industria națională de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;

2. capacitățile de producție se încadrează în prevederile art. 5 din Legea nr. 232/2016, cu modificările și completările ulterioare, și sunt înscrise în inventarul prevăzut la art. 3 lit. o) din Legea nr. 232/2016, cu modificările și completările ulterioare;

3. au sarcini pentru punerea în aplicare a sistemului de priorități și alocare a resurselor pentru apărare, și/sau produc bunuri și servicii ce sunt cuprinse în planul de mobilizare, conform Legii nr. 477/2003 privind pregătirea economiei naționale și a teritoriului pentru apărare, republicată;

4. sunt operatorii economici înscrși în registru, cu capital de stat sau privat, care dispun de resursele tehnice și tehnologice, organizatorice și de management necesare realizării și furnizării către instituțiile din cadrul FSNA sau către alte țări de produse militare, sensibile și strategice și/sau de servicii aferente acestora, conform Legii nr. 232/2016, cu modificările și completările ulterioare.

d) În domeniul comunicațiilor electronice, trebuie îndeplinite cel puțin unul din următoarele criterii:

1. operatorul de rețele fixe și/sau mobile care deține o infrastructură de comunicații electronice să acopere teritoriul național în procent de peste 10% sau numărul de abonați deserviți de infrastructura respectivă să fie de peste 200 000 de abonați;

2. operatorul care asigură sisteme de comunicații satelitare deservind zone declarate de ANCOM ca fiind zone albe, unde nu există alte mijloace de comunicare;

3. operatorul care difuzează conținut free to air care acoperă minim 20% din teritoriul național sau în zona de acoperire se regăsesc mai mult de 2,5 milioane de locuitori/cetățeni;

4. operatorii care deservește cu rețele fixe sau mobile de cel puțin 300 km liniari cumulați de drumuri naționale, autostrăzi și căi ferate, care pot fi asimilate coridoarelor de transport European, cu excepția celor care deservește porturi, aeroporturi, gări, stadioane, metrou, etc, dar care necesită asigurarea mijloacelor de comunicații fixe și/sau mobile pentru aglomerări cu densitate mare de procesare, respectiv peste 10.000 de persoane procesate/24h;

e) În domeniul inteligenței artificiale și securității cibernetice - societatea desfășoară activități de cercetare-inovare în cele două domenii, are deja contracte încheiate pentru sisteme de AI și securitate cibernetică utilizate în industria de apărare, energie, asigurarea comunicațiilor strategice, transporturi și aviație, mediu, sănătate, educație, și au livrat soluții, care impactează semnificativ capacitatea de apărare a țării, iar cele nemilitare deservește un număr mai mare de 50 000 de utilizatori.

f) în domeniul energiei, pentru activitățile prevăzute la art. 4 lit. g) și h), pentru desemnarea societății/activului de interes strategic trebuie îndeplinite cel puțin unul din următoarele criterii:

1. relevanța sistemică a activității desfășurate pentru securitatea energetică națională și pentru funcționarea sigură și stabilă a Sistemului electroenergetic național (SEN), Sistemului național de transport al gazelor naturale (SNT), precum și a infrastructurii de stocare a energiei electrice și depozitare a gazelor naturale, țițeiului și derivatelor acestuia (combustibili);
2. deținerea, administrarea sau operarea unor capacități/active de producție a energiei electrice/gazelor naturale care asigură 10% din consumul la nivel național/local;
3. capacitatea tehnică și operațională de a asigura funcționarea în condiții de siguranță a infrastructurilor energetice;
4. rolul operatorului economic/activului în furnizarea serviciilor energetice esențiale și contribuția la continuitatea acestora;
5. existența unor vulnerabilități sau riscuri care pot afecta securitatea energetică sau funcționarea infrastructurilor energetice.

CAPITOLUL IV Mecanisme de protejare a intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale

Art. 6. - În scopul protejării intereselor naționale, statul român poate dobândi, în oricare dintre modalitățile prevăzute de lege, participații la societățile declarate de interes strategic, sau active declarate de interes strategic aflate în patrimoniul unor societăți.

(1) Statul beneficiază de drept de preempțiune în cazul transferului dreptului de proprietate asupra unora/tuturor participațiilor la societățile declarate de interes strategic și/sau asupra unor active declarate de interes strategic prin hotărâre a Guvernului.

Secțiunea 1 Dobândirea de participații la societăți declarate de interes strategic

Art. 7

- (1) Statul, prin ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice, poate implementa măsuri privind achiziționarea de participații la societăți de interes strategic și/sau trecerea unor active de interes strategic potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență de la societăți care desfășoară activități economice în domenii strategice ale economiei naționale inclusiv la cele aflate sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.
- (2) În măsura în care se preia integral activul, avizele, autorizațiile, licențele sau altele asemenea, se mențin valabile până la expirare și urmăresc activul preluat.

Art. 8

- (1) Statul, prin ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice, beneficiază de drept de preempțiune în cazul valorificării participațiilor societăților și/sau activelor declarate de interes strategic.
- (2) Dreptul de preempțiune al statului, prin ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice se aplică în situația oricărei forme de înstrăinare potrivit art. 2 lit. f).
- (3) Statul, prin ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice, are obligația să-și exprime intenția de exercitare a dreptului de preempțiune, în termen de maxim 30 de zile lucrătoare, de la data primirii notificării, sub sancțiunea decăderii din acest drept.
- (4) În situații excepționale, termenul prevăzut la alin. (3) se poate prelungi cu încă 30 de zile lucrătoare cu notificarea societății desemnate de interes strategic.
- (5) Exercițarea dreptului de preempțiune se aprobă prin hotărâre a guvernului, la inițiativa ministerului de resort.
- (6) În cazul exercitării dreptului de preempțiune astfel cum este prevăzut la alin. (5), statul, prin ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice, își rezervă dreptul de finalizare a tranzacției doar în urma realizării unui audit privind situația juridică, economică și tehnică a societății sau activelor declarate de interes strategic, de către una sau mai multe entități independente, selectate conform legii.
- (7) În vederea realizării auditului prevăzut la alin. (6), ministerul de resort și/sau alte agenții sau instituții publice poate contracta serviciile prevăzute prin procedură de negociere fără publicare prealabilă, prin derogare de la termenele prevăzute de Legea 98/2016 privind achizițiile publice, având în vedere caracterul urgent și importanța strategică. Selectarea auditorului se realizează dintre operatori cu experiență relevantă.
- (8) În cazul valorificării participațiilor societăților și/sau a activelor declarate ca fiind de interes strategic potrivit art.3, statul român beneficiază de un drept de preempțiune la cumpărare la preț egal cu oferta fermă angajantă.

(9) În toate situațiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, referitor de dreptul de preempțiune, societatea declarată de interes strategic are obligația, prin organele sale de conducere, să transmită notificarea către ministerul de resort, cu privire la înstrăinarea participațiilor și/sau active împreună cu documentația stabilită prin hotărârea Guvernului prin care a fost declarată de interes strategic, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea unei oferte ferme angajante.

(10) Procedura de exercitare a dreptului de preempțiune nu poate dura mai mult de 180 zile de la data exprimării intenției de exercitare a dreptului de preempțiune.

(11) Tranzacțiile încheiate de societatea declarată de interes strategic cu încălcarea prevederilor alin. (1) - (10) atrag nulitatea absolută a acestora.

Art. 9

(1) În situația în care societatea declarată de interes strategic se află în procedură de prevenire a insolvenței și de insolvență prevăzute de Legea nr. 85/2014, statul, prin ministerul de resort și /sau agenții sau instituții publice, are dreptul de a achiziționa active declarate de interes strategic pentru protejarea intereselor naționale și/sau pentru gestionarea evenimentelor cu impact sau iminență de impact semnificativ asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei naționale.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 263 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, societățile declarate de interes strategic sau care dețin active declarate de interes strategic, indiferent de situația juridică în care se află, au obligația de a notifica statul, prin ministerul de resort cu privire la posibilitatea acestuia de a stinge creanțele fiscale și bugetare administrate de instituții ale administrației publice centrale, ori a creanțelor bugetare administrate de instituții de credit cu capital integral sau majoritar de stat și/sau a unor entități la care statul este acționar, prin trecerea unor active din proprietatea acestora în proprietatea publică sau privată a statului, după caz și în administrarea ministerului de resort și /sau agenției sau instituției publice.

(3) În situația societăților aflate sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, la care instituții ale administrației publice centrale dețin creanțe fiscale și bugetare ori a creanțelor bugetare administrate de instituții de credit cu capital integral sau majoritar de stat și/sau a unor entități la care statul este acționar, activele pot fi preluate în proprietatea publică a statului și administrarea ministerului de resort și/sau a unor entități la care statul este acționar, în contul creanțelor.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), pentru protejarea intereselor naționale și/sau pentru gestionarea evenimentelor cu impact sau iminență de impact semnificativ asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei naționale, conform analizei realizate de ministerul de resort și instituția creditoare, cu consultarea

organelor administrației publice centrale competente, activele prevăzute la alin. (2) pot trece în proprietatea privată a statului.

(5) Analiza realizată de către ministerul de resort și instituția creditoare are în vedere în principal: interesul strategic, uzul public sau privat al activului, asigurarea exploatării acestuia în regim de continuitate care să conducă la diminuarea sau eliminarea impactului semnificativ asupra funcționării unui domeniu strategic al economiei, interesul general sau particular care corespunde scopului utilizării activului funcțional, condițiile speciale legate de protejarea secretului de stat, regimul special al unor bunuri din componența activului.

(6) Activele menționate la alin (4) pot fi , administrate, valorificate sau aduse ca aport la capitalul social al unor societăți nou înființate de stat sau ca aport la capitalul social al unor societăți la care statul deține, direct sau indirect, participații de control, în cadrul unor proceduri de majorare a capitalului social al acestora.

(7) Stingerea totală sau parțială a creanțelor fiscale și bugetare se va face ulterior efectuării de către ministerul de resort și /sau agenții sau instituții publice, a testului creditorului privat prudent, la valoarea de piață a bunurilor ce intră în componența activelor stabilite prin raport de evaluare întocmit la cererea acestuia/acestora de către un evaluator autorizat în condițiile legii.

(8) Ministerul de resort și /sau agenții sau instituții publice și societățile încheie un proces – verbal de predare – preluare prin care trec în proprietatea publică sau privată a statului activele prevăzute la alin.(2

(9) În cazul în care exploatarea activului declarant de interes strategic a generat obligații de mediu restante, acestea rămân în sarcina societății.

(10) Lista bunurilor aferente activelor preluate prin procesul verbal de predare primire prevazut la alin 8 se aproba prin ordin sau alt act administrativ emis de ministerul de resort /agentia sau institutia publica, dupa caz

(11) Procesul-verbal prevăzut la alin. (8) constituie titlu de proprietate a statului.

(12) Bunurile aferente activelor, care sunt grevate de alte sarcini sau garanții în afara celor administrate de instituția administrației publice centrale creditoare, nu pot constitui obiectul prezentei ordonanțe de urgență decât cu acordul scris al creditorului.

(13) Dacă o unitate administrativ-teritorială solicită preluarea activelor proprietate publică a statului dobândite în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, trecerea activelor din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale se face cu acordul ministerului de resort, la cererea justificată a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, în vederea satisfacerii unor obiective de interes local, prin hotărâre a Guvernului, potrivit prevederilor art. 292 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(14) În cazul societății aflată în procedură de prevenire a insolvenței și de insolvență, potrivit Legii nr. 85/2014, statul, prin ministerul de resort și /sau agenții sau instituții publice poate achiziționa active declarate de interes strategic aflate în patrimoniul societății ca urmare a notificării de către societatea aflată în dificultate, prin exercitarea dreptului prevăzut la art. 8.

(15) Transferul în proprietatea statului a activelor se realizează cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, și se preiau libere de sarcini.

(16) Statul, prin ministerul de resort și /sau agenții sau instituții publice poate achiziționa și alte active pentru atingerea scopului definit la alin.(1.) pe lângă cele care fac obiectul alin (2) – (6).

(17) Diferența dintre valoarea activelor preluate în proprietatea statului și valoarea creanțelor așa cum sunt definite la alin (2) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului de resort și/sau agenții sau instituții publice

(18) În scopul apărării intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale, ministerul de resort și/sau agenții sau instituții publice, poate înainta o propunere, pe baza notificării societății/ organelor care aplică procedura insolvenței, în sensul aprobării în perioada de observație sau a includerii - în planul de restructurare/ acordul de restructurare/ plan de reorganizare, după caz - a măsurii de stingere totală sau parțială a creanțelor fiscale și bugetare prin transferul unui activ în proprietatea statului.

(19) În scopul protejării intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale stabilite la art. 4, în situația societăților aflate în insolvență sau în dificultate potrivit art. 5 pct. 26² din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, inclusiv concordat preventiv sau acord de restructurare la solicitarea ministerului de resort, în orice fază a procedurii, administratorul restructurării/ concordatar/ juridiciar are obligația valorificării de urgență a activelor ca ansamblu independent, pornind de la valoarea de piață a acestora sau, după caz, de la valoarea de lichidare, stabilite de un evaluator autorizat.

(20) Licităția se va desfășura potrivit prevederilor Codului de procedură civilă.

(21) Activele pot trece în proprietatea statului și administrarea ministerului de resort și /sau agenții sau instituții publice ca urmare a exercitării dreptului de preemțiune la cumpărare la preț egal cu oferta fermă angajantă sau ca urmare a achiziției în cadrul procedurii de valorificare prevăzută la alin (19).

(22) Titularul creanței bugetare, curentă sau anterioară deschiderii procedurii, poate executa silit debitorul prin organele de executare fiscală, cu aplicarea corespunzătoare a Codului de procedură fiscală, în scopul preluării activului, dacă în termen de 30 zile, administratorul juridiciar nu îndeplinește obligația prevăzută la alin (19).

Art. 10

(1) Prin derogare de la prevederile art. 288 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, trecerea bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (14) din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale se realizează fără înscrierea acestora în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului.

(2) Dispozițiile art. 289 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Art. 11

(1) În vederea stingerii creanțelor fiscale și bugetare, în termen de 15 zile de la încheierea procesului-verbal prevăzut la art. 9 alin. (8), operatorul economic depune cererea de stingere a obligațiilor fiscale și bugetare la organul fiscal central.

(2) Cererea va fi însoțită de lista bunurilor aferente activelor, raportul de evaluare a acestora, prevăzute la art. 9 alin. (7), precum și procesul-verbal prevăzut la art. 9 alin. (8).

(3) Organul fiscal central stinge creanțele fiscale și bugetare cu valoarea bunurilor trecute în proprietatea statului în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, în baza procesului-verbal prevăzut la art. 9 alin. (8), și notifică operatorul economic, ministerul de resort și /sau agenția sau instituția publică în acest sens.

(4) Data stingerii creanțelor este data semnării procesului-verbal prevăzut la art. 9 alin. (8).

(5) În cazul în care operațiunea de transfer al proprietății bunurilor, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, este taxabilă, cu valoarea stabilită, potrivit legii, plus taxa pe valoarea adăugată, se stinge cu prioritate taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunii de dare în plată.

(6) La data semnării procesului-verbal prevăzut la art. 9 alin. (8) încetează de drept măsurile de indisponibilizare a bunurilor ce fac obiectul acestuia, instituite de organul fiscal central.

Art. 12

(1) În scopul apărării intereselor naționale în domenii strategice ale economiei naționale, în situația societăților de interes strategic aflate sub incidența dispozițiilor Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, la care instituții ale administrației publice centrale nu dețin calitatea de creditor, activele pot fi dobândite și trecute în proprietatea statului și administrarea ministerului de resort ca urmare a înaintării unei notificări făcute către societatea de interes strategic potrivit art. 8.

(2) Prevederile art. 8 și art. 9 alin. (3) - (6) se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea 2 Măsuri privind exercitarea unui drept de preempțiune la cumpărare a unor participații

Art. 13

Ministerul de resort elaborează proceduri de monitorizare a îndeplinirii scopului prevăzut prin prezenta ordonanță de urgență și informează anual sau de câte ori se impune Guvernul cu privire la aceasta.

Art. 14

În cazul în care în perioada de monitorizare se constată că nu mai sunt îndeplinite criteriile care au stat la baza declarării societății de interes strategic, ministerul de resort propune, în baza unei analize fundamentate, suspendarea ori retragerea statutului acordat potrivit art.3.

Secțiunea 3 Măsuri temporare pentru conservarea și continuitatea operațională a activelor de interes strategic preluate de stat

Art. 15

(1) De la data transferului dreptului de proprietate asupra unui activ declarat de interes strategic către statul român sau, după caz, de la data stabilită prin actul juridic ori administrativ care aprobă măsura de preluare, ministerul de resort și/sau instituția publică desemnată să preia activul poate dispune și finanța, în condițiile legii, măsurile temporare necesare pentru conservarea, punerea în siguranță, menținerea în stare de funcționare și asigurarea continuității operaționale a activului.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) pot viza, în principal, după caz:

- a) asigurarea alimentării cu energie electrică, gaze naturale, apă, combustibili, abur și alte utilități indispensabile;
- b) menținerea, preluarea temporară, contractarea sau remunerarea personalului esențial strict necesar pentru exploatarea, supravegherea, conservarea ori punerea în siguranță a activului;
- c) încheierea, preluarea, novarea, cesiunea sau menținerea, pe perioadă determinată, a contractelor necesare pentru pază, mentenanță, service, intervenții tehnice, revizii, autorizări, verificări, transport, depozitare și alte servicii indispensabile;
- d) achiziționarea de materiale, piese de schimb, consumabile, materii prime și alte bunuri strict necesare prevenirii degradării activului sau funcționării acestuia în condiții de siguranță;
- e) efectuarea altor cheltuieli urgente, justificate din punct de vedere tehnic și economic, fără de care activul ar fi expus riscului de degradare, avariere, oprire necontrolată sau pierdere a capacității funcționale.

(3) Cheltuielile aferente măsurilor prevăzute la alin. (1) și (2) se efectuează pe o perioadă limitată la strictul necesar pentru conservarea valorii economice și funcționale a activului și pentru stabilirea unei soluții de administrare, exploatare, transfer sau valorificare, în baza unei note de fundamentare aprobate de conducătorul ministerului de resort și/sau instituției publice desemnată sau, după caz, prin hotărâre de Guvern.

(4) În cazul activelor a căror întrerupere de funcționare poate genera degradarea ireversibilă a instalațiilor, riscuri de securitate, afectarea serviciilor esențiale ori prejudicii economice semnificative, ministerul de resort și/sau instituția publică desemnată poate dispune măsuri imediate de continuitate operațională, în măsura strict necesară prevenirii unui pericol iminent pentru activ.

(5) Finanțarea cheltuielilor prevăzute la alin. (3) și a măsurilor prevăzute la alin. (4) se asigură din bugetul aprobat ministerului de resort și/sau instituției publice desemnată din alocări prin hotărâre a Guvernului de sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (2) din Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și din alte surse legal constituite, după caz.

(6) Veniturile generate de exploatarea, administrarea sau valorificarea activului se fac venit la bugetul de stat.

(7) Instituțiile publice, finanțate potrivit prevederilor art. 62 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, pot reține, din veniturile generate de exploatarea, administrarea sau valorificarea activului, contravaloarea sumelor utilizate pentru finanțarea cheltuielilor prevăzute la alin. (3) și a măsurilor prevăzute la alin. (4), în situația în care acestea au fost suportate din sursele proprii ale acestora, nefiind alocate fonduri de la bugetul de stat cu această destinație.

Art. 16

Măsurile prevăzute prin prezenta ordonanță de urgență se realizează cu respectarea legislației naționale și europene în domeniul ajutorului de stat.

CAPITOLUL V Dispoziții finale

Art. 17

Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN**